

St. Anna Ziekenhuis

Basaalcelcarcinoom

Plastische chirurgie

Anna. Liefde voor leven.

Wat is een basaalcelcarcinoom

Het basaalcelcarcinoom (of basocellulair carcinoom of basalioom) is de meest voorkomende vorm van (huid)kanker. De kwaadaardige veranderingen ontstaan in de onderste cellen van de opperhuid.

Per jaar wordt in Nederland bij meer dan 20.000 mensen een basaalcelcarcinoom vastgesteld en dit aantal neemt jaarlijks toe. Het betreft voornamelijk oudere mensen (meer dan 95% komt voor bij mensen ouder dan 40 jaar). In ongeveer 80% van de gevallen gaat het om een basaalcelcarcinoom.

Basaalcelcarcinomen zijn goed te behandelen, maar om redenen die hieronder worden uitgelegd, blijft men vaak nog enkele jaren en soms levenslang onder dermatologische controle.

Hoe ontstaat een basaalcelcarcinoom

Blootstelling aan zonlicht is de belangrijkste risicofactor voor het ontstaan van huidkanker. De cellen van de opperhuid zijn uitgerust met een speciaal reparatiesysteem om schade aan het erfelijk materiaal in de celkern (DNA), ontstaan door zonlicht (ultraviolet licht [UV]), te herstellen. Het hele leven lang is het dagelijks nodig dat beschadigd DNA wordt hersteld, waarbij er na uitgebreid zonnebaden meer schade hersteld moet worden dan na geringe zonblootstelling. Af en toe wordt een DNA beschadiging op een belangrijk punt in het erfelijke materiaal niet gerepareerd en ontstaat er een kwaadaardige cel, die ongecontroleerd begint te groeien, waardoor na verloop van tijd huidkanker ontstaat. Het lijkt erop dat kortdurende intensieve zonverbrandingen, bv in de vakantie, met name tijdens de kinderjaren, meer schade aanrichten dan continue zonblootstelling zonder verbranding. In beide gevallen gaat het echter om chronische zonlichtbeschadiging. Het schadelijke effect van ultraviolette straling is nog groter bij patiënten met een lichte huid en blauwe ogen

(erfelijke factoren).

Overigens zijn er nog andere factoren dan blootstelling aan zonlicht die basaalcelcarcinomen doen ontstaan. Vandaar dat basaalcelcarcinomen soms ook ontstaan op plaatsen die niet of nauwelijks in de zon zijn geweest, of ontstaan in een litteken na röntgenbestraling

Wat zijn de verschijnselen

Er zijn verschillende vormen van het basaalcelcarcinoom. Ze hebben met elkaar gemeen dat op de huid een langzaam groeiende roze-, huidkleurige - of lichtbruine verhevenheid ontstaat, die geleidelijk groter wordt. Maar vroeg of laat gaat het gezwelletje in het midden stuk, waardoor een niet-genezend wondje ontstaat. Meestal zijn er geen klachten van jeuk of pijn. Het gezwelletje ziet er meestal wat glazig, glanzend uit en toont soms kleine bloedvaatjes.

Een basaalcelcarcinoom ontstaat vooral op de zonbeschadigde huid van het aangezicht, zoals op en om de neus, de slapen en de oren. Een bijzondere vorm is het 'romphuid basaalcelcarcinoom' dat, zoals de naam al zegt, vooral op de huid van borst en rug voorkomt. Deze vorm lijkt sterk op een eczeemplek, echter zonder de voor eczeem kenmerkende intense jeuk en zonder dat het plekje reageert op de voor eczeem gebruikelijke (zalf-)therapie.

Hoe wordt de diagnose gesteld

Hoewel de verschijnselen van een basaalcelcarcinoom erg kenmerkend zijn, is het soms nodig om onder plaatselijke verdoving een stukje weefsel weg te nemen (een biopt) voor microscopisch onderzoek. Indien het gezwelletje nog erg klein is, kan worden besloten het direct definitief (chirurgisch) te verwijderen. Het weefsel wordt vervolgens opgestuurd om achteraf de diagnose alsnog te bevestigen en om te zien of het helemaal verwijderd is.

Wat is de behandeling

In de meeste gevallen zal een basaalcelcarcinoom onder plaatselijke verdoving chirurgisch worden verwijderd (excisie), waarbij rekening wordt gehouden met het beste cosmetische resultaat. Als het niet mogelijk is de wondranden direct te sluiten, kan gebruik worden gemaakt van een plastiek: een techniek waarbij huid van elders wordt verschoven om de wond toch mooi te kunnen sluiten.

Mogelijke complicaties en risico's

Algemene complicaties en risico's

- een nabloeding
- het optreden van infecties
- stoornis in wondgenezing
- lelijke littekenvorming

Wanneer neemt u contact op

In de volgende situaties is het belangrijk dat u contact opneemt:

- Als u na de operatie koorts krijgt boven de 38,5°C.
- Bij pijn die niet reageert op pijnstillers.
- Bij toenemende roodheid en zwelling van het wondgebied.

Tijdens kantooruren kunt u bellen met:

polikliniek plastische chirurgie, telefoonnummer 040 - 286 4854.

Buiten kantooruren en in het weekend kunt u contact opnemen met de **spoedeisende hulp (SEH), telefoonnummer 040 - 286 4834.**

Wat kunt u zelf nog doen

Uiteraard is het van belang overmatige zonblootstelling te vermijden. Het is van belang om te zorgen dat kinderen niet verbranden in de zon. De Nederlandse Kankerbestrijding/Koningin Wilhelmina Fonds heeft hieromtrent goede voorlichtingsfolders, die gratis kunnen worden aangevraagd via telefoon 0800-0226622.

Kort samengevat zijn hier 3 richtlijnen om ervoor te zorgen dat u niet te veel in de zon komt.

1. Blijf tussen elf en drie uur in de schaduw
2. Draag een pet of hoed in de zon; bedek de romp met een shirt
3. Gebruik een antizonnebrandcrème met hoge beschermingsfactor (boven de 20) op huiddelen die niet worden bedekt door kleding. Vergeet vooral niet op en om de neus en oren te smeren.

Voor alle duidelijkheid: Anti-zonnebrandmiddelen dienen om de huid te beschermen en dus niet, zoals zeer vaak wordt gedacht, om de tijd dat men in de zon kan blijven te verlengen en zeker niet om mooier bruin te worden.

Wat zijn de vooruitzichten

Basaalcelcarcinomen zaaien niet uit en vrijwel niemand zal dan ook aan deze vorm van huidkanker overlijden. Het is wel belangrijk om basaalcelcarcinomen te behandelen, omdat deze gezwellen niet vanzelf genezen en langzaam groter worden.

In ongeveer 4-10% van de gevallen komt het gezwel, na de eerste behandeling, op dezelfde plek op de huid weer terug. Verder is het van belang opmerkzaam te blijven op nieuwe basaalcelcarcinomen, omdat bij ongeveer 25% van de mensen ergens anders op de huid opnieuw een basaalcelcarcinoom ontstaat.

Heeft u nog vragen?

Deze folder is niet bedoeld als vervanging van mondelinge informatie, maar als aanvulling daarop. Hierdoor is het mogelijk alles nog eens rustig na te lezen.

Heeft u vragen over de behandeling, neem dan contact op met de **polikliniek plastische chirurgie:**

Telefoon: 040 - 286 4854

E-mail: poli.plastische_chirurgie@st-anna.nl
(vermeld altijd uw naam en geboortedatum)

Met algemene vragen kunt u terecht bij uw behandelend specialist.

Nuttige websites:

www.huidarts.info

www.huidarts.com

www.huidinfo.nl

www.huidziekten.nl

Notities

Heeft u na het lezen van deze folder vragen? Wij raden u aan ze hier op te schrijven. Zo weet u zeker dat u ze niet vergeet.

St. Anna Ziekenhuis

Locatie Geldrop

Bogardeind 2
5664 EH Geldrop

Locatie Eindhoven

Antoon Coolenlaan 1-03
5644 RX Eindhoven

T 040 - 286 4040

COLOFON

Opmerkingen, suggesties of
aanvullingen op de folder
kunt u kenbaar maken bij
patiëntenvoorlichting:
patiëntenvoorlichting@st-anna.nl

www.st-anna.nl

**PLA031
02-19**